

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА
ГОЛОВНИЙ ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
11.04.2002 N 13

**Про затвердження гігієнічних нормативів
"Гранично допустимі рівні (ГДР) електромагнітних
полів (ЕМП), що створюються мобільними терміналами
стільникового зв'язку стандарту NMT-450"**

Я, Головний державний санітарний лікар України, Бобильова Ольга Олександрівна, розглянувши рішення координаційної комісії Головного санепідуправління МОЗ України по розробці нормативних документів від 27.03.2002 р. N 17 щодо можливості затвердження гігієнічних нормативів "Гранично допустимі рівні (ГДР) електромагнітних полів (ЕМП), що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку стандарту NMT-450" та керуючись [статтею 40](#) Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" (4004-12) ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Затвердити гігієнічні нормативи "Гранично допустимі рівні (ГДР) електромагнітних полів (ЕМП), що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку стандарту NMT-450".
2. Міністерствам, комітетам, іншим центральним органам виконавчої влади, керівникам державних, кооперативних, колективних, приватних підприємств, організацій та установ незалежно від відомчого підпорядкування та форм власності, а також посадовим особам та громадянам України, інвесторам, громадянам інших держав прийняти вказаний документ до керівництва та виконання.
3. Заступникам головного державного санітарного лікаря України, головним державним санітарним лікарям Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, водного, залізничного, повітряного транспорту, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Служби безпеки України, об'єктів що мають особливий режим роботи, прийняти вказаний документ для здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду.
4. Інституту гігієни та медичної екології ім. О.М.Марзєєва АМН України (А.М.Сердюку) видати цей документ в необхідній кількості.

Контроль за виконанням постанови залишаю за собою.

Головний державний санітарний лікар України О.О.Бобильова

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ГІГІЄНИЧНОГО РЕГЛАМЕНТУВАННЯ

2. Комунальна гігієна

2.8. Фізичні фактори довкілля (шум, вібрація,
неіонізуюче випромінювання та інші)

**Гранично допустимі рівні (ГДР)
електромагнітних полів (ЕМП), що створюються
мобільними терміналами стільникового
зв'язку стандарту NMT-450**

Гігієнічні нормативи ГН 2.2.8-086-2002

Видання офіційне

Передмова

1. Гігієнічні нормативи електромагнітних полів, що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку стандарту NMT-450, розроблені під керівництвом та за участю:

доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента АМН України А.М.Сердюка - директора Інституту гігієни та медичної екології ім. О.М.Марзєєва АМН України; доктора медичних наук, професора Ю.Д.Думанського - завідувача лабораторією гігієни електромагнітних випромінювань ІГМЕ АМН України.

В розробці приймали участь співробітники лабораторії гігієни електромагнітних випромінювань ІГМЕ АМН України: доктор медичних наук Н.Г.Нікітіна, доктор біологічних наук Л.А.Томашевська, кандидат біологічних наук І.С.Бездольна, кандидат біологічних наук С.В.Зотов, кандидат біологічних наук Л.А.Андрієнко, кандидат біологічних наук О.Корніліна, кандидат медичних наук В.Ю.Думанський, наукові співробітники - В.І.Даценко, С.В.Біткін.

2. Введено в дію вперше.

Затверджено
Постанова Головного
державного санітарного
лікаря України
11.04.2002 N 13

2. Комунальна гігієна

2.8. Фізичні фактори довкілля (шум, вібрація, неіонізуюче випромінювання та інші)

**Гранично допустимі рівні (ГДР)
електромагнітних полів (ЕМП),
що створюються мобільними терміналами
стільникового зв'язку стандарту NMT-450**

1. Допустимі рівні впливу ЕМП 450 МГц

Для населення гранично допустиме значення рівня густини потоку енергії ЕМП в діапазоні частот 450 МГц, що створюється мобільними терміналами стільникового зв'язку стандарту NMT-450, становить 150 мкВт/кв.см. При цьому експозиційна доза (енергетичне навантаження) для населення становить 300 мкВт х год/кв.см. Це значення є базовим для встановлення максимального часу використання населенням мобільного терміналу стандарту NMT-450 за добу.

Максимальний час використання мобільного терміналу стандарту NMT-450 встановлюється виходячи зі значення енергетичного навантаження на організм з урахуванням максимального значення густини потоку енергії ЕМП в діапазоні частот 450 МГц, що створюється конкретним типом мобільного терміналу на відстані 1 см від голови людини, за формулою:

$$t_{(\text{год})} = \frac{300}{\text{ГПЕ}_{(\text{max})}};$$

де:

$t_{(\text{год})}$ - максимальний час використання мобільного терміналу стандарту NMT-450 за добу, год;

300 - базове значення експозиційної дози для населення, мкВт х год/кв.см;

$\text{ГПЕ}_{(\text{max})}$ - максимальний рівень, що створюється конкретним типом мобільного терміналу стандарту NMT-450 на відстані 1 см біля голови людини (але не більш ніж 500 мкВт/кв.см), мкВт/кв.см.

Максимальне значення густини потоку енергії ЕМП в діапазоні частот 450 МГц, що створюється мобільними терміналами стільникового зв'язку стандарту NMT-450, не повинно перевищувати 500 мкВт/кв.см.

2. Вимоги до встановлення густини
потоку енергії ЕМП, що створюються
мобільними терміналами стільникового
зв'язку стандарту NMT-450

2.1. Виміри рівнів густини потоку енергії ЕМП, що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку, необхідно проводити для контролю інтенсивностей електромагнітного випромінювання на етапі попереджувального

санітарного нагляду - при сертифікації мобільних терміналів систем стільникового зв'язку, так і на етапі поточного санітарного нагляду при зміні технічних характеристик даних радіотехнічних засобів.

2.2. Виміри рівнів ЕМП, що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку, виконуються приладом типу ПЗ-30 "Вимірювач густини потоку енергії", призначеним для виміру інтенсивності електромагнітного випромінювання від 0,03 до 40 ГГц, який пройшов своєчасну перевірку в органах Державного стандарту України відповідно до вимог технічного опису (паспорту) приладу.

2.3. Виміри рівнів ГПЕ виконуються в безеховій камері на іспитовому стенді по оцінці ближнього поля електромагнітного випромінювання, що створюються мобільними терміналами стільникового зв'язку.

2.4. Виміри необхідно виконувати при максимально можливому рівні випромінювання електромагнітної енергії мобільним терміналом.

2.5. Виміри виконуються в період встановлення зв'язку між двома абонентами.

2.6. За результатами вимірів складається протокол, дані з якого заносяться до "Висновку державної санітарно-гігієнічної експертизи МОЗ України".